

Πανελλήνια Ένωση Σχολικών Συμβούλων

Πληροφορίες : Δ.Σ.
Διεύθυνση : Ξενοφώντος 15Α
Τ.Κ. : 105 57 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210.3229120
Τηλεμοιότυπο : 210.3229120
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο : pess@pess.gr και grampess@yahoo.gr
Δικτυακός τόπος : <http://www.pess.gr>

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΠΕ04	6944781897
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΚΑΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΕ70	6976809185
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΜΠΑΡΑΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΕ03	6944225845
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΤΑΜΒΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΕ70	6937357427
ΤΑΜΙΑΣ	ΜΑΚΑΝΤΑΣΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΠΕ16	6972718293
ΜΕΛΗ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΕ70	6946338678
	ΚΑΖΕΛΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΠΕ70	6944561661
	ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΠΕ01	6979469080
	ΚΡΑΣΣΑΣ ΣΤΕΛΛΙΟΣ	ΠΕ70	6973227078
	ΟΡΦΑΝΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΠΕ70	6948604332
	ΣΑΛΤΕΡΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΠΕ70	6937303054

Αθήνα, 12/02/ 2013
Αριθμός πρωτοκόλλου: 7

Προς:

ΥΠΑΙΘΠΑ

Κοινοποίηση:

- ΟΛΜΕ
- ΔΟΕ
- Σχολικούς Συμβούλους

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΣΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΔ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Σχετικά με το Σχέδιο Π.Δ. για την αξιολόγηση, η ΠΕΣΣ εκφράζει την απογοήτευσή της διότι το ΥΠΑΙΘΠΑ δεν συμπεριέλαβε στους αποδέκτες προς διαβούλευση το συλλογικό όργανο των Σχολικών Συμβούλων, των στελεχών εκείνων που αποτελούν σημαντικό παράγοντα του σχεδιαζόμενου αξιολογικού συστήματος και διαθέτουν την κατά τεκμήριο σχετική τεχνογνωσία στην τόπο μας.

Παρά ταύτα η ΠΕΣΣ, με απόλυτο αίσθημα ευθύνης απέναντι τόσο στα μέλη της όσο και σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, σε ειδική συνεδρίαση του ΔΣ, αφού μελέτησε λεπτομερώς το σχέδιο Π.Δ. και αξιολόγησε σχετικές εισηγήσεις των Περιφερειακών της Τμημάτων καθώς επίσης προτάσεις μεμονωμένων μελών της και άλλων εκπαιδευτικών, αποφάσισε ομόφωνα τα εξής:

Το σχέδιο ΠΔ δεν κινείται στο πλαίσιο αρχών που η ΠΕΣΣ είχε δημοσιοποιήσει και αποστέλλει στο ΥΠΑΙΘΠΑ, ενώ η εφαρμογή του αναδεικνύει ως κυρίαρχη την γραφειοκρατική – διοικητική διάσταση των στελεχών εκπαίδευσης και υποβαθμίζει τον καθοδηγητικό, επιμορφωτικό και παιδαγωγικό – επιστημονικό ρόλο των Σχολικών Συμβούλων.

Το συγκεκριμένο σχέδιο ΠΔ κρίνεται πρόχειρο, περιέχει αποσπασματικές, ακόμη και άδικες διατάξεις, χαρακτηρίζεται από ουσιώδεις ελλείψεις και ασάφειες και δεν αντιμετωπίζει ουσιαστικά ένα σύνθετο, εξαιρετικά σημαντικό και ευαίσθητο θέμα, όπως είναι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, ώστε και μέσω αυτής να επιδιωχθεί η βελτίωση της Εκπαίδευσης.

Εφόσον οι αξιολογικές διαδικασίες στο χώρο της Εκπαίδευσης δεν αποδεσμεύονται από τις διατάξεις του Ν.4024/2011 και κυρίως από τις διατάξεις περί ποσοτώσεων κατά τις προαγωγές, η εφαρμογή του ΠΔ θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο για ουσιαστικούς και λειτουργικούς λόγους, τους οποίους μπορούμε να αναπτύξουμε λεπτομερώς, αν και εφόσον κληθούμε από την πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΙΘΠΑ.

Το σχέδιο ΠΔ δεν έλαβε υπόψη του θετικές προτάσεις του πορίσματος της Επιστημονικής Επιτροπής, την οποία το ίδιο το ΥΠΑΙΘΠΑ είχε συστήσει, κινείται δε περισσότερο σε διοικητικό άξονα και λιγότερο σε εκπαιδευτικό-παιδαγωγικό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στο σχέδιο Π.Δ δεν υπάρχει ούτε μια απλή αναφορά στην ανάγκη σύνδεσης της αξιολόγησης με ένα σταθερό και διευρυμένο σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, το οποίο μπορεί να αποτελέσει βασικό μοχλό βελτίωσης τόσο των εκπαιδευτικών όσο και του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου. Ούτε επίσης υπάρχει η παραμικρή αναφορά σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα αξιολόγησης, που θα περιλαμβάνει αξιολόγηση του συστήματος αξιολόγησης (μετααξιολόγηση), αξιολόγηση δομών, πολιτικών, Προγραμμάτων Σπουδών, Διδακτικών βιβλίων.

Ανάμεσα στις πολλές αδυναμίες του σχεδίου Π.Δ. επισημαίνουμε ενδεικτικά τις ακόλουθες:

● Το ΠΔ περιλαμβάνει μη έγκυρα αξιολογικά σχήματα, όπου στελέχη αξιολογούνται για ανύπαρκτο ή δευτερεύοντα αλλά όχι για κύριο ρόλο ή περιγράφεται αξιολόγηση χωρίς λογική σχέση αξιολογητή-αξιολογούμενου. *Για παράδειγμα:*

1. Οι Διευθυντές Σχολικών Μονάδων προβλέπεται να αξιολογούνται από τους Σχολικούς Συμβούλους για διδακτικά καθήκοντα και όχι για τον παιδαγωγικό καθοδηγητικό τους ρόλο στη σχολική μονάδα.
2. Αποδίδεται αξιολογικός ρόλος σε διοικητικά αναρμοδίους (π.χ. υπευθύνους ΕΚΦΕ ως προς τους συνεργάτες του ΕΚΦΕ).
3. Προβλέπεται αξιολογικό σχήμα, στο οποίο δεν υπάρχει άμεση υπηρεσιακή σχέση αξιολογητή-αξιολογούμενου, με τον αξιολογητή να μη γνωρίζει καν τον αξιολογούμενο (π.χ. οι υπεύθυνοι σχολικών δραστηριοτήτων ή προϊ-

στάμενοι ΣΣΝ, αντί να αξιολογούνται σε επίπεδο Διεύθυνσης Εκπαίδευσης από Σχολικό Σύμβουλο και το Διευθυντή Διεύθυνσης, προβλέπεται να αξιολογούνται σε επίπεδο Περιφέρειας από τον Προϊστάμενο ΕΠΚ).

4. Τα στελέχη των ΠΕΚ, της Γ΄θμιας Εκπαίδευσης αξιολογούνται από Περιφερειακούς Διευθυντές της Α΄θμιας ή Β΄θμιας Εκπαίδευσης και οι Σχολικοί Σύμβουλοι δύο φορές !

- Η περιγραφική κλίμακα αξιολόγησης συγκεκριμένων κριτηρίων είναι ασύμβατη με την πραγματικότητα, το ουσιαστικό έργο και τις δυνατότητες των εκπαιδευτικών. Για παράδειγμα, οι απαιτήσεις που αναφέρονται στον τομέα της επιστημονικής επάρκειας και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, είναι τουλάχιστον υπερβολικές και έξω από την τρέχουσα εκπαιδευτική πραγματικότητα. Επίσης, δεν είναι δυνατό σε κάθε αξιολογική περίοδο να μηδενίζονται προϋπάρχοντα προσόντα και να απαιτούνται επιπρόσθετα.

- Οι εσχάρεις αποτύπωσης που οφείλουν να συνοδεύσουν το ΠΔ και που θα καθιστούν σαφέστερη και ανάγλυφη την αξιολογική διαδικασία, περιέργως πώς, δεν δημοσιοποιούνται.

- Υπάρχουν ασαφείς διατυπώσεις, οι οποίες πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να αποφευχθούν παρερμηνείες. Για παράδειγμα, η αναφορά ότι *«οι εκπαιδευτικοί είναι επαρκείς εφόσον κατέχουν τα προβλεπόμενα από τον νόμο τυπικά και επιστημονικά προσόντα για τον διορισμό εκπαιδευτικού της ειδικότητάς τους»* ίσως θεωρηθεί ότι δεν καλύπτει εκπαιδευτικούς που διορίστηκαν νομίμως υπό διαφορετικές προϋποθέσεις από εκείνες που σήμερα ισχύουν.

- Υπάρχουν διατάξεις που είναι πρόχειρα διατυπωμένες και θα μπορούσαν ενδεχομένως να οδηγήσουν σε χαρακτηρισμό «ελλιπούς» μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπου το πλήθος των διδακτικών μεθοδολογιών τις οποίες καλεί το Σχέδιο ΠΔ να υλοποιούν υποχρεωτικά οι εκπαιδευτικοί στις τάξεις, ώστε να χαρακτηριστούν «πολύ καλοί» και «εξαιρετικοί», είναι αδύνατο και όλως αναποτελεσματικό να εφαρμοστούν.

- Δημιουργούνται ανισότητες τόσο εις βάρος εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε περισσότερα από ένα σχολεία, προβλέποντας αξιολόγηση από αντίστοιχο αριθμό αξιολογητών, όσο και μεταξύ εκπαιδευτικών δημοσίου και ιδιωτικού τομέα μέσω διαφοροποίησης αξιολογικών διατάξεων.

- Ενώ προβλέπεται η κατάταξη των εκπαιδευτικών σε ένα πρωτόγνωρο σχήμα αριθμητικής - κατηγορικής κλίμακας, δεν υπάρχει στοιχειώδης αναφορά για τον τρόπο και τα όργανα που θα είναι αρμόδια για τη συνολική αξιολογική αποτίμηση.

- Στα τεκμήρια της αξιολογικής διαδικασίας δεν περιλαμβάνονται όσα προκύπτουν κατά τις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας.

- Οι προβλεπόμενες στο σχέδιο ΠΔ χρονικές περίοδοι για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα στις εκτεταμένες γεωγραφικά περιοχές ευθύνης Σχολικών Συμβούλων, στις ορεινές περιοχές και στην νησιωτική Ελλάδα, είναι προδήλως ασφυκτικές, μη ρεαλιστικές και ουσιαστικά μη αποτελεσματικές.

- Η διαδικασία των ενστάσεων είναι αόριστη. Ενώ αναφέρεται ότι οι ενστάσεις ανατίθενται στην Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. και τις Ε.Α.Ε.Ε., δεν έχουν νομοθετηθεί τα σχετικά όργανα, δεν καθορίζονται η σύνθεση και οι αρμοδιότητές τους, ούτε γίνεται αναφορά σε μελλοντικά νομοθετήματα που θα τα καθορίζουν. Επίσης, δεν περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο τα όργανα εκδίκασης ενστάσεων θα αποφαινούνται ως προς τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Επιπρόσθετα, η πρόβλεψη ότι οι ενστάσεις των διευθυντών σχολικών μονάδων θα εκδικάζονται σε επίπεδο Διεύθυνσης, παραβαίνει βασική αρχή, σύμφωνα με την οποία το δευτεροβάθμιο όργανο εκδίκασης οφείλει να βρίσκεται σε υπερκείμενο επίπεδο και να μη συμμετέχει ο αρχικός κριτής.

Ειδικότερα ως προς διατάξεις του άρθρου 8 : **«Ποιοτικός αξιολογικός χαρακτηρισμός των σχολικών συμβούλων»**, επισημαίνουμε ενδεικτικά τα εξής:

1. Στην κατηγορία Ι – Άσκηση έργου επιστημονικής – παιδαγωγικής καθοδήγησης:

A) Κριτήριο του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, του προγραμματισμού και της υλοποίησης.

Το κριτήριο αφορά σχεδόν αποκλειστικά την Α΄ θμια Εκπαίδευση, αφού - όπως είναι γνωστό- οι Σχολικοί Σύμβουλοι της Β΄ Θμιας Εκπαίδευσης είναι Σύμβουλοι ειδικότητας και δεν έχουν δυνατότητα παρέμβασης στις εκπαιδευτικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ωρολογίου και του αναλυτικού προγράμματος σπουδών στις σχολικές μονάδες ευθύνης τους.

B) Κριτήριο της μελέτης θεμάτων διαπαιδαγώγησης των μαθητών

Ακατανόητη διατύπωση, ειδικότερα για ειδικότητες της Β΄ θμιας Εκπαίδευσης

2. Στην κατηγορία II – Άσκηση του έργου της αξιολόγησης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών:

A) *Κριτήριο της ανάλυσης των επιμορφωτικών αναγκών και των διαδικασιών αξιολόγησης.*

Δημιουργούνται ερωτηματικά για το τι ακριβώς σημαίνει:

- Ο Σ.Σ. αξιολογεί πλημμελώς τους εκπαιδευτικούς;
- Προβλέπει και προλαβαίνει τυχόν δυσλειτουργίες του συστήματος της αξιολόγησης και διαμεσολαβεί με οξύνοια;
- Εισηγείται στους ανωτέρους του πιο αποτελεσματικές ή καινοτόμες μεθόδους για την καλύτερη υλοποίησή της;

B) *Κριτήριο της διαδικασίας υποστήριξης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, που συνδέεται με την αξιολόγηση.*

Δημιουργούνται ερωτηματικά για το τι ακριβώς σημαίνει:

- Ο Σ.Σ. προβλέπει και προλαμβάνει τυχόν δυσλειτουργίες του συστήματος της επιμόρφωσης;
- εφαρμόζει καινοτόμες ή πιο αποτελεσματικές μεθόδους επιμόρφωσης και καθοδήγησης των εκπαιδευτικών;

3. Στην κατηγορία III – Επιστημονική και επαγγελματική ανάπτυξη:

- αα) Ο Σ.Σ. κρίνεται «Επαρκής, εφόσον κατέχει τα προβλεπόμενα από τον νόμο τυπικά και επιστημονικά προσόντα για τον διορισμό εκπαιδευτικού της ειδικότητάς του».

Όπως είναι διατυπωμένη η διάταξη αποκλείει καθολικά εκείνους τους εκπαιδευτικούς που στα τελευταία 35 χρόνια νομίμως διορίστηκαν ή νομίμως μετατάχτηκαν και το βασικό τους πτυχίο δεν είναι αυτό με το οποίο σήμερα γίνονται οι διορισμοί στον κλάδο τους. Τέτοιο παράδειγμα αποτελούν οι πλέον του 50% των Σχολικών Συμβούλων ΠΕ19 – Πληροφορικής και οι περίπου 2500 καθηγητές ΠΕ19. Για το λόγο αυτό προτείνεται η διατύπωση «*Επαρκής εφόσον ανήκει σε κλάδο των καθηγητών που εποπτεύει*».

- ββ) Ο Σ.Σ. κρίνεται Πολύ καλός, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του δύο (2), τουλάχιστον, από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

i) Είναι κάτοχος δεύτερου ή και τρίτου βασικού πτυχίου ή έχει μετεκπαιδευτεί σε Διδασκαλείο ή διαθέτει βεβαίωση σπουδών σε αντικείμενα που αφορούν στην τέχνη και τον πολιτισμό από αναγνωρισμένο δημόσιο φορέα.

ii) Διαθέτει πιστοποίηση στις Τ.Π.Ε. επιπέδου I ή II.

iii) Γνωρίζει μία, τουλάχιστον, ξένη γλώσσα σε επίπεδο B2, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2740/1999.

iv) Έχει παρακολουθήσει πρόγραμμα επιμόρφωσης στις Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. ή στις Σ.Ε.Λ.Δ.Ε.

v) Υπήρξε ή είναι υπότροφος του Ι.Κ.Υ.

Οι προϋποθέσεις (i), (iv) και (v) είναι φανερά φωτογραφικές διότι:

A. Είναι γνωστό ότι η συντριπτική πλειοψηφία των Σχολικών Συμβούλων δεν είχε την δυνατότητα να παρακολουθήσει πρόγραμμα επιμόρφωσης στις Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. ή στις Σ.Ε.Λ.Δ.Ε. γιατί η είσοδος στο πρόγραμμα γίνονταν με κλήρωση και αφορούσε σε ένα πολύ μικρό αριθμό ετησίως.

Οι Σχολές αυτές έχουν παύσει να λειτουργούν εδώ και χρόνια, οπότε το προσόν αυτό δεν μπορεί κανείς πλέον να το αποκτήσει και όσοι το κατέχουν είναι ελάχιστοι.

B. Υποτροφίες του Ι.Κ.Υ έχουν ελάχιστοι και επί πλέον είναι απορίας άξιο γιατί είναι προσόν και μάλιστα δυνητικά καθοριστικό.

Γ. Είναι απαξιωτικό για τις σπουδές της συντριπτικής πλειοψηφίας των Σ.Σ. να θεωρείται προσόν ακόμα και μια βεβαίωση σε αντικείμενα που αφορούν στην τέχνη και τον πολιτισμό από αναγνωρισμένο δημόσιο φορέα, αλλά όχι για παράδειγμα στα Μαθηματικά, στη Φυσική, στον Τεχνολογικό τομέα, κτλ.

Δ. Είναι πρωτάκουστο βεβαιώσεις και δεύτερο πτυχίο, να υπερκαλύπτουν Μεταπτυχιακά (Μάστερ) και Διδακτορικά !

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι:

1. Δεν λαμβάνονται υπόψη δεύτερο ή και τρίτο Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό
2. Δεν λαμβάνεται υπόψη η διδασκαλία σε ΑΕΙ-ΑΤΕΙ-ΠΕΚ

3. Δεν λαμβάνονται υπόψη προγράμματα εκατοντάδων ωρών, όπως τα Πανεπιστημιακά Κέντρα Επιμόρφωσης (ΠΑΚΕ), Μαθησιακές Δυσκολίες, εκτεταμένα επιμορφωτικά προγράμματα Πανεπιστημίων σε συγκεκριμένα επιστημονικά αντικείμενα κτλ.

4. Άσκηση καθηκόντων σε θέσεις ευθύνης

● γγ) Ο Σ.Σ. κρίνεται Εξαιρετικός, εφόσον, συντρέχουν στο πρόσωπό του τρεις (3), τουλάχιστον, από τις προϋποθέσεις της προηγούμενης κλίμακας και επιπλέον είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου ή διδακτορικού διπλώματος.

Είναι πρωτοφανές και αναξιοκρατικό:

1. Η εξομίωση ενός Μεταπτυχιακού με ένα Διδακτορικό!
2. Ο επί της ουσίας αποκλεισμός από την βαθμίδα του «εξαιρετικού» συνάδελφων Σ.Σ. που διαθέτουν περισσότερους από ένα Μεταπτυχιακούς τίτλους και Διδακτορικά και μάλιστα της ειδικότητάς τους, αλλά δεν είχαν την πρόνοια να πάρουν βεβαιώσεις στην τέχνη και τον πολιτισμό ή δεύτερο πτυχίο !

Επιπρόσθετα υπάρχουν παράπλευρα ζητήματα της αξιολόγησης, που αφορούν στην κάλυψη αναγκών διοικητικής υποστήριξης, οικονομικής κάλυψης που απαιτούν οι μετακινήσεις αξιολογητών, καθώς και θεσμικής θωράκισης κατά την άσκηση των αξιολογικών τους καθηκόντων.

Από όσα παραπάνω ενδεικτικά παρατέθηκαν, είναι φανερό ότι η χωρίς σημαντικές τροποποιήσεις εφαρμογή του ΠΔ, αντί να συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας στην εκπαίδευση, θα προωθήσει ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό εργασιακό περιβάλλον, που θα επιδράσει αρνητικά στο όποιο παιδαγωγικό κλίμα επικρατεί σήμερα στα σχολεία της χώρας.

Για το λόγο αυτό απαιτούνται ουσιώδεις βελτιώσεις ώστε να καταστήσουν την αξιολόγηση λειτουργική και αποτελεσματική, καθώς και βοηθό και σύμμαχο του εκπαιδευτικού και όχι απειλή της υπόστασής του.

Στη κατεύθυνση αυτή η ΠΕΣΣ έχει ήδη επισημάνει, με την 157/30-9-2012 ανακοίνωσή της, ότι είναι επί της αρχής υπέρ της αξιολόγησης στην εκπαίδευση και δηλώνει ότι είναι έτοιμη να συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωσή του σχεδίου ΠΔ. ώστε να θεσμοθετηθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών, το οποίο, απαλλαγμένο από στεγνές δημοσιοϋπαλληλικού και γραφειοκρατικού χαρακτήρα διαδικασίες, θα συμβάλει στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας, στηρίζοντας ταυτόχρονα τους εκπαιδευτικούς στο δύσκολο και ευαίσθητο έργο τους.

Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Σ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΠΑΡΑΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ